

Toelichting Beleidsregels parttime ondernemen (PTO)

ALGEMEEN

Voor bijstand aan zelfstandigen, die voldoen aan de definitie "zelfstandige" gelden afzonderlijke bijstandsregels (Bbz). Voor mensen die niet als zelfstandige worden aangemerkt en beroep op bijstand moeten doen, geldt de PW of IOAW. De PW en de IOAW bieden juridische mogelijkheden om naast de uitkering parttime als ondernemer te werken. Deze ruimte is niet binnen de wet afgekaderd. Het staat gemeenten derhalve vrij om beleid te formuleren om parttime ondernemen binnen de PW of IOAW te honoreren.

De criteria waaraan de parttime ondernemer moet voldoen om in aanmerking te (blijven) komen voor een uitkering moeten worden vastgelegd om onder andere concurrentievervalsing te voorkomen en inkomsten goed te kunnen verrekenen.

Deze beleidsregels hebben betrekking op diegenen die voor een gedeelte van hun werkzame uren voor eigen rekening werken en hierdoor niet voldoen aan de definitie "zelfstandige". In deze beleidsregels wordt aangegeven aan welke voorwaarden de parttime ondernemer moet voldoen om binnen de PW of IOAW zelfstandige activiteiten te verrichten.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 1 Begripsbepalingen

In dit artikel wordt een aantal begrippen toegelicht die in deze beleidsregels gehanteerd worden.

Artikel 2 Algemeen

In dit artikel wordt omschreven wanneer iemand voldoet aan het begrip "parttime ondernemer" en dus een beroep kan doen op de bepalingen van deze beleidsregels. De activiteiten worden voor eigen rekening en risico uitgevoerd. Dit betekent dat de parttime ondernemer geen personeelsleden in dienst heeft en vanuit een eenmanszaak of een zzp-constructie zijn werkzaamheden verricht. Dit criterium wordt gebruikt om het verschil tussen ondernemer/zelfstandige en werknemer aan te geven.

Belanghebbende moet vooraf toestemming krijgen om met behoud van uitkering als parttime ondernemer te gaan werken. Hiertoe dient belanghebbende een aanvraag in bij het college. Het college neemt op de aanvraag een besluit, conform de gehanteerde termijn die in de Algemene wet bestuursrecht zijn genoemd. Er wordt geen toestemming verleend of de toestemming wordt ingetrokken wanneer niet voldaan wordt of zal worden aan de voorwaarden. Uitgangspunt is hierbij dat de parttime ondernemer aan de voorwaarden moet blijven voldoen om intrekking van de toestemming te voorkomen.

Artikel 3 Uren

De omvang van parttime ondernemerschap met behoud van uitkering moet onder het uren criterium van het Bbz blijven. Het Bbz hanteert een uren criterium van 23½ uur of meer per week.

Binnen deze beleidsregels is ervoor gekozen om de grens op 50% van het aantal beschikbare uren te leggen. Uitgaande dat iemand 40 uur per week beschikbaar zou zijn voor werk, dan mag hij de helft van deze uren als parttime ondernemer aan de slag gaan. De parttime ondernemer kan voor de aangifte inkomstenbelasting niet in aanmerking komen voor zelfstandigenaftrek volgens de regels van de Belastingdienst.

Bij ondernemerschap is sprake van directe en indirecte uren. Directe uren zijn de voor de onderneming gewerkte uren, waarin daadwerkelijk geld wordt verdiend. De indirecte uren zijn de uren die besteed worden aan administratie, werven opdrachten, studie etc. Voor parttime ondernemers met een uitkering gelden zowel de directe als de indirecte uren als zelfstandige werkuren. Er kan dus niet meer dan 20 uur per week aan de onderneming besteed worden. De parttime ondernemer moet zoveel mogelijk met een rooster werken, zodat inzichtelijk is hoeveel uren aan de zelfstandige activiteiten besteed worden.

Voor de IOAW kan geen urenbeperking worden opgelegd, maar hiervoor geldt dat de parttime ondernemer nog wel als werkloze werknemer als bedoeld in de IOAW moet kunnen worden aangemerkt. Als een IOAW-er door zijn werkzaamheden als parttime ondernemer helemaal niet meer beschikbaar is voor de arbeidsmarkt dan is hij geen werkloze werknemer meer en heeft dit gevolgen voor het recht op IOAW. Door middel van een urenregistratie vindt de controle hierop plaats.

Artikel 4 Wettelijke vereisten

Formele vestigingseisen moeten voorkomen dat onrechtmatig wordt gestart met gevaar, schade, hinder, overlast etc. voor de omgeving waarin het bedrijf/beroep is gevestigd. Formele vestigingseisen zijn controleerbaar via inzage van vergunningen/verklaringen. Daarnaast moet ook de parttime ondernemer alle wettelijk vereiste inschrijvingen hebben.

Artikel 5 Concurrentievervalsing

Deze regeling is niet bedoeld om personen met een uitkering een betere positie te bieden op de markt dan fulltime ondernemers. Naast het voldoen aan de voorwaarden van deze beleidsregels is het dan ook niet toegestaan om tarieven te hanteren die niet marktconform zijn.

Artikel 6 Inkomen en inkomstenvrijlating

De parttime ondernemer mag eventuele verliezen niet afwentelen op de bijstand. Als een parttime ondernemer verlies of géén winst heeft gemaakt, zal dit gevolgen hebben voor de toestemming om met behoud van uitkering als zelfstandige te blijven werken. Uit het oogpunt van bijstandverlening is het maken van verlies of geen winst immers niet verantwoord (o.a. i.v.m. het ontstaan van schulden).

Artikel 7 Arbeidsverplichting

Het doel van onderhavige regeling is dat personen met een uitkering op termijn onafhankelijk worden van een uitkering dan wel een deel van de uitkering terugverdienen (schadelastbeperking). De zelfstandige activiteiten mogen geen belemmering vormen voor het aanvaarden of verrichten van arbeid in loondienst. Echter, kan het college een gedeeltelijke ontheffing geven van de arbeidsverplichting, als bedoeld in artikel 9 lid 1 sub a PW, indien er sprake is van een (tijdelijke) beperking. De omvang van de arbeidsverplichtingen wordt voor iedere parttime ondernemer vastgesteld in een plan van aanpak of trajectplan. Op die manier kan maatwerk geboden worden.

Artikel 8 Administratieve verplichtingen

De parttime ondernemer overlegt maandelijks zijn administratie in met een overzicht van de inkomsten en uitgaven om zicht te houden op de inkomende en uitgaande geldstromen van de onderneming. Een deel van de administratie die de parttime ondernemer bij moet houden bestaat uit de urenadministratie. Via deze overzichten kan beoordeeld worden of het urencriterium niet wordt overschreden. Daarnaast kan aan de hand van een maandelijks inkomensoverzicht het inkomen per maand verrekend worden. De inkomstenopgave betreft de netto opbrengt minus de door het college geaccepteerde kosten.

Artikel 9 Boekhouding

Uitgangspunt is dat klanten voor het bijhouden van hun administratie en boekhouding zich moeten houden aan de eisen die de Belastingdienst hiervoor heeft opgesteld. De boekhouding kan bestaan uit een jaarrekening (balans, verlies- en winstrekening en toelichting) of een kasboek (in combinatie met een BTW-aangifte). Het ontbreken van zo'n administratie wordt gelijk gesteld met oneigenlijk gebruik en/of misbruik van de uitkering (omgekeerde bewijslast) en kan leiden tot intrekking van de toestemming, terugvordering van de uitkering en het opleggen van een bestuurlijke boete of maatregel. De parttime ondernemer zal veelal met het zgn. 'kasstelsel' werken. Hierbij wordt de betaling pas gedaan en in de administratie opgeboekt nadat de inkomsten zijn ontvangen.

Artikel 10 Kosten

Noodzakelijke kosten voor de uitvoering van de werkzaamheden mogen als kosten in mindering worden gebracht op de opbrengst. Noodzakelijke kosten zijn kosten die echt nodig zijn, omdat de parttime ondernemer anders de werkzaamheden niet zou kunnen uitvoeren. De parttime ondernemer overlegt hiertoe bewijsstukken (bonnetjes, facturen waarop de bedrijfsnaam staat etc). Kosten die de parttime ondernemer ook zou hebben als hij geen zelfstandige activiteiten zou verrichten, zijn geen noodzakelijke kosten. Dit zijn bijvoorbeeld abonnementskosten voor telefoon, internet of televisie in het woonhuis. Deze kosten komen in principe volledig voor eigen privérekening.

Internet en (mobiele) telefoon	Werkelijke kosten tot maximaal € 50,00 per maand
Gebruik eigen vervoer	Zakelijke reizen € 0,19 per km (km-registratie verplicht)
Reiskosten openbaar vervoer	Zakelijke reizen volledig aftrekbaar
Opleidingen, cursussen, seminars, etc.	Na toestemming aftrekbaar
Representatiekosten, lunches, etc.	Werkelijke kosten tot maximaal € 25,00 per maand
Werkruimte thuis/ huur bedrijfsruimte	Niet aftrekbaar
Gemengde kosten	Niet aftrekbaar
Abonnementen	Na toestemming aftrekbaar

De in dit artikel genoemde kosten vormen geen limitatieve opsomming. Het college bepaalt of kosten wel of niet kunnen worden opgevoerd. Daarbij wordt tevens aangesloten bij de regels van de Belastingdienst hieromtrent.

Met de jaarlijkse afrekening wordt de administratie gecontroleerd en indien van toepassing gecorrigeerd. Niet toegestane/ niet noodzakelijke kosten komen dan alsnog voor eigen rekening. Dit geldt ook voor kosten hoger dan € 250,00 waarvoor vooraf geen toestemming is gevraagd aan de klantbegeleider van het Werkplein Regio Helmond.

Na verrekening van de toegestane kosten zal van het te korten bedrag 10% worden vrijgelaten indien belanghebbende minimaal 50% van het WML gedurende zes maanden terugverdiend op basis van 20 werkuren per week. Dit kan worden gezien als tegemoetkoming in de niet aftrekbare kosten.

Bij parttime ondernemen is het uitgangspunt dat deze activiteiten ook op korte termijn beëindigd kunnen worden. Er kunnen dus geen langlopende verplichtingen aangegaan worden zoals het huren van een bedrijfspand of het aannemen van personeel. Dergelijke kosten kunnen dan ook niet in mindering worden gebracht op de omzet. Daarnaast kan er (indirect) geen bijstand worden verleend voor schulden of investeringen in het bedrijf.

Het is in beginsel niet mogelijk om investeringen te doen. Er kan een uitzondering worden gemaakt voor bepaalde bedrijfsmiddelen die de parttime ondernemer financiert met eigen geld. Eventuele afschrijvingskosten zijn echter voor eigen rekening en worden gecorrigeerd op de jaarrekening bij de jaarlijkse afrekening.

Artikel 11 Inkomstenverrekening

De inkomsten uit zelfstandige activiteiten worden volledig in mindering gebracht op de uitkering. Daarvoor wordt maandelijks op basis van jaarstukken of prognose/begroting een bedrag in rekening gebracht. De parttime ondernemer dient een minimaal bedrag te verdienen (netto). Na 12 maanden mag van hem verwacht worden dat hij in beginsel minimaal de helft van het wettelijk minimum loon (WML) kan “terugverdienen” met zijn activiteiten op basis van 20 werkuren per week.

Artikel 12 Definitieve vaststelling

Aan de hand van de jaarcijfers en kopie belastingaangifte wordt het inkomen definitief vastgesteld en volgt eventueel terugvordering of nabetaling. Als belanghebbende de definitieve belastingaanslag inlevert, volgt een definitieve herziening.

Artikel 13 Hardheidsclausule

Voor onvoorziene situaties is de hardheidsclausule opgenomen in de beleidsregels. Als toepassing van de overige artikelen leidt tot kennelijke onredelijkheid en onbillijkheid, kan het college van de beleidsregels afwijken.

Artikel 14 Overgangsrecht

Dit artikel regelt de overgang van de oude regeling naar de nieuwe regeling, in het bijzonder voor de doelgroep, die bij de vaststelling van de gewijzigde beleidsregels nog parttime zelfstandige werkzaamheden verricht op basis van de richtlijn marginaal zelfstandigen.

Artikel 15 en 16

Behoeven geen toelichting.